

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

5. De annis 70. quibus in obliuione Tyrus futura dicitur cap.23.v.15.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

2. Alij denique melius censent, genuinum horum verborum sensum esse, hanc calamitatem Aegyptiorum & Aethiopum tres annos duraturam. Ita Sanctius, Menochius & Cornelius laudato S. Hieronymo, qui ait præ-nunciata Aethiopia trium annorum mala passuros. Quæ expositio apprimè congruit cum ijs, quæ annotabam 4. Reg. 19. ver. 29. de tribus annis, quibus messis ad ludæos impedita fuit: Hinc enim anni, ab eo tempore numerandi sunt, quo Tharaca rex Aethiopiæ, vires Assyrias à ludæa diuertit. 4. Reg. 19. ver. 9. docent auctores iam relati. Non quod putem hoc triennium fuisse intereunt, cum anno tertio serere & metere licuerit, sed quod Angelus stragem illam Assyriorum ediderit, eosq; in patriam repulerit, anno tertio ciuilitè commutato, ex quo regi Aethiopum occurrerant, & crudeli bello Aegyptios finibusque Aethiopes cœperant infestare, ex probabili saltè quorundam opinione. Vide aliam explicationem Isa. 37. v. 30.

Conclusio

Hinc sequitur Isaiam nudum & discalceatum, non tribus annis, sed forte triduo incessisse: siquidem anno 14. Ezechia cœperunt impleri quæ paulo ante minaci hoc vaticinio denunciata fuerant, vt docent auctores q. præced. tom. 2. laudati.

Isaiam non incessit nisi 3. annis.

ISAIÆ XXI. v. 16.

Hæc in vno anno, quasi in anno mercenarij, & auferetur omnis gloria Cedar. Quisdam hæc referunt ad Assyrios, quasi hi post vnum annum vastationis ludææ sub Ezechia, Saracenos persecuti fuerint, vt monet S. Hieronymus & Sanctius hîc. At communior, & vt puto, probabilior interpretatio hæc ad Chaldaeos accommodat, quibus Arabes anno vno post euersa à Nabuchodonosore Ierosolyma, in prædam dati sunt, iuxta vaticinium Ieremiæ cap. 49. ver. 28. Ita S. Hieronymus, Lyranus, Sanctius, Cornelius, Mariana, Menochius. Addunt aliqui fortè hic tempus definitum, pro breui indefinito positum. Sic huius loci idem sensus esse videtur, qui supra cap. 16. v. 14.

Hæc referuntur non ad Assyrios sed ad Chaldaeos.

ISAIÆ XXIII. v. 15.

In obliuione eris ð Tyre, septuaginta annis.

Q V Æ S T I O V.

De initio & fine horum annorum.

Certum est Tyrum fuisse aliquando à Chaldæis oppugnata, vt hoc cap. Isaias, & clariùs Ezechiel cap. 26. palam faciunt. Id autem non conti-

Tyrus vastata à Chaldæis.

Isai

ologia
amenti

V

*dais nō an-
te 11. annū
transmig.
Iechonice,
sed neque
post 27.*

*Conclusio
in genere.*

*Obiitio ex
Iosepho.*

Resp. 1.

contigit ante annum 11. transmigrationis Iechonice : siquidem
iri, prædicit eodem capite & anno Ezechiel. Neque ultra annum
septimum eiusdem transmigrationis differri potest Tyri expugnatio
anno 27. idem Ezechiel cap. 29. v. 18. hæc à Deo accepta: Fili hominis
nos rex Babyloni servire fecit exercitum suum servitute magna aduersus
caput decalvatum, & omnis humerus depilatus est, & mercis non est redita
citui eius, de Tyro pro servitute, qua servavit mihi aduersus eam &c. Item
rat oppugnata.

2. Si ab eo tempore isti 70 anni originem ducerent, vsque ad
staspis propagarentur: sed affirmare non ausim, hanc esse loci huma-
tiam. Eam in opinionem magis propendo, vt suspicer, ab ista illam
rum servitute, obscure denunciari, quam postea Ieremias aper-
est, cap. 25. Quæ ratione Tyrus dicitur in obliuione futura annis 70.
postea totos illos annos obliuio tenuerit, sed terminari. Vide Ge-
cum notis ibi appositis.

3. Dices: Iosephus lib. 1. contra Appionem circa medium, et
hiltorijs refert, Ithobalo Tyri regnante, eam à Nabuchodonosoro
fuisse, per annos 13. post hunc regnasse Baal annos 10. tum Iudices
Ecnibalum menses duos, Chelbin menses 10. Albarum Pontificum
nos, Mittonum & Gerastum Iudices sexcentium, Balatum regem
num, Merbalum Babylone accitum, quatuor annos, denique frum
mum, annos 20. Vnde colligit annos 54. & tres menses, monesque
donosorem anno regni sui septimo cepisse Tyrum obsidere, Cyrum
no 14. Iromi Persarum tenuisse principatum. Ergo Tyrus obsidione
ne nisi 53. annis, qui ab initio obsidionis illius, vsque ad Cyrum elapsi
toto illo tempore videtur eius memoria viguisse, quippe, que
partim Iudices habuerit.

4. Respondetur 1. si annos istos 54. ab initio obsidionis Tyri
annum decimumquartum Iromi completum, & decimumquartum
rentem supputemus, includendi erunt termini, quibus si addas
Nabuchodonosoris obsidionem præcedentes, exurgent ab eodem
buchodonosoris, vsque ad Cyrum, anni solum 60. aut 61. qui
qua ratione possit approbari. Quamobrem iure possit quispiam
cem ex hoc numero excidisse (sicut alibi apud Iosephum 7. pro
tur) & Nabuchodonosorem anno regni sui 17. expleto, obsidione
spicatum, eaque Vrbe tandem circa annum regni 31. positum
citer elapso, Ægyptum Chaldæis in mercedem fuisse datam. Sic
buchodonosoris, vsque ad initium Monarchiæ Cyri excludat

13.
H. Phil

Iron
Test

A 1
17

ani 70. quibus in obliuione Tyrus futura prædicitur, eo sensu, quem iam
um. 2. afferbam. Vide infra Ezechielis 25. 26. 29. de annis 70. Babylonicæ ser-
uitutis notata & disputata.

5. Responderet 2. Et si Tyrus tunc iudices & reges habebat, seruitutem
hilominus sub iugo Babylonico seruiebat, ita depressa, vt nullum pristinae
gloriae signum appareret, nihil esset, quod antiqui splendoris memoriam foue-
ret, ac proinde quoad magnificentiam qua antea præcellerat, obliuione sepul-
ta videbatur, vt notant S. Hieronymus, Sa, Mariana &c.

6. Respondent aliqui 3. vt videre est, apud Cornelium Ezech. 29. v. 17. qui
Josephum & Berosum interpretantes, aiunt, Nabuchodonosorem, Tyrum eiusq, re-
gem Chobalim cepisse obsidere anno regni sui 7. (inchoante) computando annos regni eius
expugnata Ierusalem. Quod responsum non probo: Etenim Chaldeus sub fi-
nem anni regni sui 18. Ierolimam cepit, decimo nono ineunte flammis dedit.
Vnde igitur pauculas septimanas anni 18. finientis pro anno integro sumpsit,
non tamen ante 24. regni illius ad septimum 7 bis expugnatae peruenies. Hoc
etiamque computo, annus 24. Nabuchodonosoris esset primus Tyriæ obsidio-
nis, & 36. illius regis, esset decimus tertius huius obsidionis: eam autem anno-
rum connexionem neque alius vllus, neque Cornelius facile admisit, cum hic
senserit velit Tyrum anno 35. Nabuchodonosoris expugnatam. Adhæc confe-
ret hoc bello Tyrio, subacta est Aegyptus, & alia a Nabuchodonosore gesta
sunt, quæ plus temporis requirunt, quam, quod ab anno regni eius 35. absolu-
tæ, neque adeius obitum intercessit: præsertim, cum ex probabiliori sententia
regis 41. annos non regnauerit, vt suo loco dictum.

7. Dices iterum: quomodo hæc Tyri calamitas 70. annis definitur, cum ei
dicatur: non aedificaberis ultra? Ezech. 26. v. 14. præsertim cum constet, eam post
Nabuchodonosorem restauratam fuisse, & rursus ab Alexandro Magno ex-
pugnatam? Imo tempore Nehemiæ Tyrii Ierolimis nonnulla domicilia ha-
bebant, & sabbatis pisces aliaque venum exponebant. 2. Esdræ 13. v. 16. Corne-
lius triplici responso istius loci sensum aperit. lex Leone Castrio, qui Ezechielis
oraculum idcirco verum esse censet, quod post annos 70. non eadem, sed alia
alio loco Tyri aedificata sit. Vnde priorem Palatium idem antiquam Ty-
rum appellatam esse indicat. Id tamen iure suspectum est Cornelio, quia tam
Tyrius, quam Palatium ante Nabuchodonosorem sub Salmanasare traditur
extitisse, libro 9. Antiq. extremo. 2. quia Tyri instaurata, non fuit in ea gloria
& splendore, quo antea fulgebat, cum esset regina populorum, vt exponit S. Hie-
ronymus, Ezech. 26. Sa & Mariana ibid. Sanctius hic num. 29. Terid vt ultra sit
idem, quod ad longum tempus, quale est 70. aut etiam 40. annorum. Ita Cor-
nelius, Menochius. Quem in sensum Philistæi non ultra in terminos Israel ve-
nisse

Quest. Chron. P. 3.

g

nisse

pppi

ologia
amenti

V

a.

Resp. 5

Resp. 3

Obis. 1

Resp.

nisse dicuntur 1. Reg. 7. v. 13. & Deus ait, se non daturum ultra Hebraeorum in gentibus, Joel 2. v. 19.

Notabile dogma S. Hieron.

8. Addit S. Hieronymus in illud cap. 26. Ezechielis, eos bonos esse pere curandos qui Græcos & Phœnicum, maximeq; Nicolai Damasceni barbarorum, aiunt se, quæ hanc historia contradicunt, legisse historias, & nihil in ratione à Chaldeis inuenisse Tyria civitatis: cum probare possumus, multa dicenda esse, quæ in Græcis voluminibus non inveniuntur.

Quando Tyrus obsessa à Nabuch.

9. Fateor equidem, nec finem, nec initium obsidionis Tyriae compertum esse: opinor tamen Nabuchodonosorem circa annum 21. vel 17. parte aliqua suarum copiarum, vel potius circa annum 21. Tyre gere cœpisse: post annos 13. in suam potestatem redegit, & camæque portionem eius non exiguam, ita solo æquasse, ut vi nuper magis habebant palatia, sicarentur retia piscatorum. Exinde Tyriorum gloria in obliuionis fouea obrutam latuisse, donec completa multarum gentium seruitute, imperium Babylonicum, & sensim pressis iugo Babylonicis annos 70. provincijs sua redderetur libertas, initio à Iudæis captiuitate exactione facta, ac denique successu temporis redituam Tyrum campum floreret. Porro de obsidione & posterioribus Tyri regibus et ceteris disputat Petauius, lib. 9. cap. 65.

Errat hic Hebraei.

10. Ex dictis sequitur, erroneam esse Chronologiam Hebraeorum Tyrum captam tradit anno 13. Nabuchodonosoris: siquidem Ezechielis anno 18. Nabuchodonosoris de futura eius expugnatione vaticinatus Hieronymum Pradum in cap. 26. Ezech. vitiosis Iosephi codicibus videri apud Iosephum scribit Philostratus Nabuchodonosorem obsidisse Tyrum anno 10. Nam sicut lib. 1. contra Appionem habentur anni 11. ita lib. 10. de calcem cap. 11. eundem numerum ex Philostrato, tam in Phœnicis Indorum historijs retinet Græcus textus & interpretatio Gelenij, ad cuius fini versio Pradum fortè circumuenit.

Quamdiu Tyrus obsessa.

ISAIAE XXXII. v. 10.

Varia interpretationes.

Post dies enim & annum vos conturbabimini confidentes: consummata est demis. In Hebræo est, iamim al Ichana, dies super annum: in Græco, ἐνιαυτός dies anni; quibus verbis quidam annos aliquot interpretantur, ut Sa. Alij annum 8: aliquot dies, ut Foreira & Pagninus, alij modum, ut Hugo, Adamus. Alij longum tempus intelligunt. At verò Sa. anno 5. Ezechia dicta putat, q. d. post dies, quibus impleri potest, annus satis sint, ad annum complendum conturbabimini, quando nimirum Ezechia Samaria euerteretur. Ego verò nihil aliud significari auctorem

Conclusio.

13.
H. Philo

Hieron
vet. Test

A 1
17

venturum aliquando tempus, quo conturbentur, & duram vindictam experiantur sui excidij, quod spectata notione verborum, modo ad breue, modo ad longum tempus applicari potest. Præfens vaticinium S. Hieronymus, de captiuitate, quam Iudæi post Christum subierunt intelligit. Dicit, inquit, vindictam consummatam, & post vltimam vastitatem, quæ sub Vespasiano & Tito, Hadrianoque accidit, nequaquam aliam captiuitatem esse venturam, nec remansuros botros in populis, qui deinceps colligendi sint. S. Hieronymo subscribunt Cornelius, Menochius.

ISAIAE XXXVI. v. 1.

Factum est. in quartodecimo anno regis Ezechia, ascendit Sennacherib rex Assyriorum super omnes ciuitates Iudæa munitas & cepit eas. Id Cornelius inscribit anno m. 322. ante Christum 717. hoc est, ante vulgarem Christi Epocham 719. Cornelius & Sallianus anno m. 322. Olymp. 12. primo, ante Christum, vt computat Sallianus 731. id est, ante Christi æram 732. Ego anno m. 325. ante æram Christi 76. quo acta est Olympias decima sexta.

Quota æra
m. vel
ante Chr.

ISAIAE XXXVII. v. 30.

Tibi autem hoc erit signum: comede hoc anno, qua sponte nascuntur, & in anno secundo pomis vescere, in anno autem tertio, seminare & metite. Valde probabile est hostes tres annos ab autumnali mense Tisri accersendos esse. quia ad sementem & metem spectant, sicut anni Sabbatici & Iubilæi, vt alibi latius expono. Annos vero illos tres, de quibus Isaia 20. ver. 3. egimus, arbitror aliquanto post cladem Chaldæis ab Angelo illatam protendi: Sennacherib enim sine dubio præfida in debellatis provincijs reliquerat, quibus, victi Aethiopes & Aegyptij, tanquam victoribus & heris parere cogebantur, donec post tres annos iugum excreterent, cum putandum non sit, percussis ab Angelo Assyrijs, eorum potentiam quali momento penitus euanuisse, siquidem Asarhaddon successor Sennacheribi in agros Iudææ vicinos colonias deduxit.

ISAIAE XXXVIII.

Verbi. In diebus illis agrotauit Ezechias. Anno 14. regni sui desinente, aut iam transacto, quo fere tempore Sennacherib vel per Iudæam grassabatur, vel contra Tharacam arma verterat, vt docet hic Sanctius cum Abulensi, Cornelio &c. Huc spectant, miraculosa morbi illius depulsio, carmen illud Eucharisticum: Ego dixi in dimidio dierum meorum. admirabilis regressus umbræ per decem lineas, in horologio Achaz, denique liberalis illa

Morbus
Ezechias

pppi

ologia
amenti

V

